

شنبه 22 تیر 1392-4رمضان 1434-13 جولای 2013

رحلت فقیه جلیل و عالم بزرگوار، آیت الله «سیدمحمد وحیدی شبستری»...

رویدادهای مهم 22 تیر در گذر تاریخ

درگذشت ابوالحسن علوی طباطبایی منتقد و مترجم و از فعالان مطبوعاتی (1390ش)
اشاره:

او متولد سال 1324 در شهر بروجرد و از نوادگان آیت‌الله العظمی بروجردی بود. علوی طباطبایی تحصیلات عالی خود را در رشته زبان و ادبیان انگلیسی ادامه داد و موفق به اخذ مدرک کارشناسی شد و همچنین در رشته ارتباطات مدرک کارشناسی ارشد را دریافت کرد. او فعالیت مطبوعاتی خود را از سال 1344 با نوشتن نقد فیلم و ترجمه مقالات و مصاحبه برای نشریات آغاز کرد. از جمله فعالیت‌های علوی طباطبایی می‌توان به ترجمه و تألیف 20 کتاب سینمایی از جمله «ایدئولوژی سیاسی و نیروی مقاومت تبلیغاتی در سینما»، «#171 سینمای جنگی»، «#171 فرهنگ فیلم‌نگاری»، «#171 سینمای یاسوجیرو اوزو» و «#171 سینمای داستانی جنگ، از کابوس تا حماسه» اشاره کرد. همکاری به عنوان نویسنده برنامه‌های سینمایی در صداوسیما، همکاری با جشنواره فیلم فجر (1375-1362)، تدریس تاریخ سینما و تحلیل فیلم در مجتمع دانشگاهی هنر، مرکز اسلامی آموزش فیلمسازی، جهاد دانشگاهی (1377-1366)، عضویت در کمیته انتخاب و هیئت داوران جشنواره فیلم رشد (1366-1365) و عضویت در شورای بررسی فیلم مجامع فرهنگی و هنری (1366-1363) از دیگر فعالیت‌های او بود. مرحوم علوی طباطبایی سال 1388 در سومین جشن انجمن منتقدان و نویسندگان سینمای ایران مورد تجلیل قرار گرفت. او همچنین عضو وبلاگ نخبگان خبرآنلاین بود و آخرین مطلب خود را 31 فروردین امسال در وبلاگ خود منتشر کرد.

شکست سپاه «#171 محمدعلی شاه» به فرماندهی «#171 کلنل لیاخوف» از مشروطه طلبان (1288 ش)
اشاره:

در پی اعمال مستبدانه محمدعلی شاه قاجار و سرکوب آزادی خواهان، تعدادی از مشروطه طلبان به فکر فتح تهران و سرنگونی شاه افتادند. از این رو به سمت پایتخت به راه افتادند و وارد شهر شدند. پس از آن که نیروهای محمدعلی شاه، در نبردهای مختلف از قوای مشروطه شکست خوردند، سرانجام درگیری نهایی در تهران روی داد و مشروطه طلبان به راحتی تهران را تسخیر کردند. با ورود مشروطه طلبان و آزادی خواهان به تهران، محمدعلی شاه قاجار که خود را در برابر آنان ناتوان دید به سفارت روسیه پناهنده گردید. پس از آن، لیاخوف روسی فرمانده قزاقان نیز خود را به سپهدار اعظم، فاتح تهران تسلیم کرد و شمشیر خود را از کمر باز کرده، به عنوان تسلیم در مقابل وی بر زمین نهاد. ساعت چهار بعدازظهر همان روز، جلسه مهمی شامل پانصد تن از نمایندگان مجلس، بزرگان پایتخت و آزادی خواهان معروف در بهارستان منعقد شد. این مجلس تاریخی که تحت عنوان مجلس عالی فوق العاده انعقاد یافت، محمدعلی شاه را که به سفارت روس پناه برده بود، از سلطنت عزل کرد و پسر دوازده ساله او، احمد میرزا ولیعهد را به سمت شاهنشاهی ایران اعلام نمود.

ضد حمله ایران علیه عراق موسوم به عملیات رمضان - کربلای 4 در بغداد (1361 ش)
اشاره:

هفتمین اجلاس سران کشورهای غیرمتعهد قرار بود در بغداد تشکیل شود و این کشور میزبان سران این جنبش در بغداد در اوایل دهه 1360 ش (1980 م) باشد. در این میان عراق به شدت می‌کوشید با آماده کردن تأسیسات و تهیه زودرس پیش‌نویس بیانیه اجلاس، کشورهای عضو را در مقابل یک عمل انجام شده قرار داده، با یک وجهه بین‌المللی موثر، عنوان متجاوز را از خود دور سازد. اما جمهوری اسلامی ایران با محل اجلاس مخالفت نمود و تلاش‌های وسیعی را جهت عدم برگزاری اجلاس در بغداد به انجام رساند زیرا شخصی همانند صدام حسین را که به اصول عدم تعهد پایبند نبود، شایستگی ریاست جنبش را نداشت. در این میان امنیت بغداد به عنوان محل تشکیل اجلاس هفتم سران مورد بحث قرار گرفت تا اینکه با عملیات نظامی ایران علیه عراق موسوم به عملیات رمضان - کربلای 4 در 22 تیرماه 1361 ش برابر با 13 ژوئیه 1982 م و بمباران بغداد توسط تیزپروازان نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، فشارهای جدیدی بر بغداد وارد آمد و اعضای جنبش نسبت به امنیت پایتخت عراق مردد شدند. این فشار سرانجام بدین جا انجامید که سران عراق در مرداد آن سال، از میزبانی اجلاس سران انصراف داده و هند به عنوان میزبان جدید کنفرانس معرفی شد.

رحلت فقیه جلیل و عالم بزرگوار، آیت الله «#171 سیدمحمد وحیدی شبستری» (1379 ش)
اشاره:

آیت الله سید محمد وحیدی شبستری در سال 1295 ش (1335 ق) در شهرستان شبستر در استان آذربایجان شرقی و در بیت علم و تقوا زاده شد. وی پس از پشت سر گذاشتن دروس مقدماتی و دوره سطح، در 18 سالگی راهی قم شد و همزمان با فراگیری سطوح عالی، دروس فلسفه، کلام و عرفان را از حضرات آیات شیخ مهدی مازندرانی و میرزا محمدعلی شاه آبادی فرا گرفت. آیت الله وحیدی پس از فراغت از سطوح، یکسره به درس خارج فقه و اصول آیت الله

سید محمدحجت کوه کمره‌ای حاضر شد و به مدت هشت سال از درس ایشان بهره‌هایی فراوانی برد. وی سپس بنا به دعوت مکرر مردم زادگاهش و دستور آیت الله حجت به شبستر بازگشت و نزدیک به ده سال در آن سامان به خدمات بزرگ علمی و دینی پرداخت. آیت الله وحیدی در 37 سالگی به قم بازگشت و به تدریس خارج فقه و اصول و نیز شرکت در درس آیت الله بروجردی مشغول شد. معظم له که از آیت الله حجت و سید ابوالحسن اصفهانی اجازه اجتهاد داشت، در نشر مذهب اهل بیت (ع) در استان‌های آذربایجان غربی و کردستان، کوشش بسیار می‌نمود و علاوه بر تأسیس مساجد و حسینیه‌های فراوان در این دو استان، مبلغان بسیاری به آن سامان می‌فرستاد. آیت الله وحیدی با آغاز نهضت اسلامی، همگام با دیگر مراجع تقلید به سخنرانی و صدور اعلامیه و پیام‌های متعدد پرداخت و نقش مثبتی ایفا نمود. از این فقیه فرزانه آثار متعددی بر جای مانده که حاشیه بر عروقه الوثقی، حاکمیت پیرامون خاتمیت و رفع شبهات، پنجاه مجلس و شرح وسیله النجاة، از آن جمله‌اند. سرانجام آن فقیه بزرگوار در 22 تیرماه 1379 ش برابر با دهم ربیع الثانی 1421 ق در 84 سالگی دار فانی را وداع گفت و در مسجد بالاسر حضرت معصومه (س) مدفون شد.

رویدادهای مهم 22 شعبان در گذر تاریخ

تولد شیخ محمدحسن مامقانی، از علماء و فقیهان نام‌آور قرن سیزدهم هجری (1238ق) اشاره:

حاج شیخ محمدحسن مامقانی فرزند ملا عبدالله یکی از علماء و مراجع مشهور؛ دانشمندی متبحر، فقیهی اصولی، مجتهدی متقی و پیکری از زهد و ورع و تقوا و تواضع و ایثار بود. مامقانی از افاضل شاگردان شیخ انصاری، سیدحسین ترک و اعلام دیگر عتبات بود که خود کانونی از صفا و صمیمیت و در نهایت تقوی و قناعت زندگی می‌نمود. فاضل مامقانی معاصر با فاضل شرابیانی از اجله علماء و مراجع بلاد ترک بود. محدث قمی در القاب می‌نویسد: «مامقانی از بزرگان علماء امامیه و مرجع تقلید شیعیان بود که حال او بعد از ریاست تامه با قبل از مرجعیت کوچک‌ترین، تغییری نکرد. در خوراک و پوشاک و رفتار در نهایت پرهیزکاری بود. او دیناری از امرا و ستمکاران نمی‌گرفت و خود در وجوه شرعی تصرف ننمود. فاضل مامقانی در اصول فقه مهارت بیش‌تری داشت و علماءئی چند از محضر او به درجه اجتهاد رسیدند. وی در فقه و اصول آثاری نیکو از خویش به‌جا گذاشت: «مجلدات البشری» در اصول و «ذرایع الاحکام» در شرح شرایع محقق از تألیفات فقهی اوست. وی «حاشیه و شرحی بر مکاسب شیخ» و کتابی به‌نام «غایت آمل» به رشته تحریر درآورده است. مرحوم مدرس در ریحانه می‌نویسد: «علامه مامقانی عالمی است عامل، فاضلی ربانی، فقیهی صمدانی، ادیب لغوی و اصولی، عابد و متقی و متواضع. حوزه درس او مجمعی از فضلا و علماءی مختلف بلاد بود.» مامقانی به سادات و ذراره آل رسول صلی‌الله علیه و آله خیلی علاقه داشت و آن‌ها را بیش از معمول اکرام می‌کرد. در کمک به مردم و اهل علم از طریق انصاف و عدالت عمل می‌نمود. مرجعی زاهد و متواضع، مطیع امر مولا و صائن به نفس خویش بود. او بر نفس اماره خویش مسلط بود. در سلام بر همه پیشی می‌گرفت، اما در رفتن یا داخل شدن از دیگران به‌خصوص از اولاد پیامبر صلی‌الله علیه و آله پیشی نمی‌گرفت. فاضل مامقانی به تمام فضائل انسانی آراسته و از کلیه رذائل اخلاقی به دور بود. مراتب علمی او بر همگان آشکار بود و در ایام زعامت و قبل از آن یکسان عمل می‌نمود. فاضل مذکور سرانجام در روز هجدهم محرم سال 1323ق در نجف اشرف وفات نمود و پس از فوتش، فرزند علامه او آیت عظمی شیخ عبدالله مامقانی وارث علوم پدر گردید.

رحلت «ابن شهر آشوب» عالم و محدث بزرگ (588 ق) اشاره:

محمد بن علی بن شهر آشوب مازندرانی معروف به «ابن شهر آشوب» ملقب به «زین‌الدین و رشیدالدین» متکلم، واعظ، ادیب و قاضی معروف شیعی مذهب، در مازندران متولد شد. بنا به دلایل مذهبی ناچار به ترک ایران در دوره سلجوقیان شد و به حلب رفت. او از دانشمندترین عالمان زمان خود و مورد قبول و احترام پیروان اهل تسنن نیز بود. ابن شهر آشوب از عالمانی چون زمخشری، امام محمد غزالی و خطیب خوارزمی اجازه نقل حدیث داشت. پاره‌ای از آثار مهم او عبارتند از: معالم العلماء، مناقب آل‌ابی‌طالب، متشابه القرآن و الاربعین. مقبره‌ی او در «جبل الجوشن» در نزدیکی مشهد حسینی قرار دارد.

وفات شاعر زاهد «شهاب محمود» (725 ق) اشاره:

ابوالثناء شهاب الدین محمود بن سلیمان بن فهد حلبی دمشقی معروف به شهاب محمود، شاعر و کاتب مشهور، نزد ابن النجار فقه و از ابن مالک فنون ادبیه آموخت. او در حُسن نظم و کتابت از معاصران خود پیشی گرفت و در معرفت احوال بزرگان، آگاه بوده و دارای

آثار قلمي متعددي است. اهتي المنايح في اسفي المدائح و حُسنُ التوسل الي صناعة الترسُّل از آن جمله‌اند. شهاب محمود در 81 سالگي وفات يافت و در دامنه‌ي کوه قاسيون دمشق مدفون گشت.

تولد « ابن حَجَر عسقلاني» فقيه و محدث مسلمان (773 ق)

اشاره:

ابن حَجَر عسقلاني، فقيه، محدث، مورخ و شاعر مسلمان مصري در قاهره به دنيا آمد. در ده سالگي حافظ قرآن شد و از آن پس طي سفرهاي فراوان، دانش زيادي فرا گرفت. ابن حجر عسقلاني چنان در علم حديث مهارت يافت که از او به نام حافظ بزرگ حديث ياد کرده‌اند. او از مؤلفان پر کار جهان اسلام به شمار مي‌رود به گونه‌اي که تعداد آثار او بيش از يكصد و پنجاه جلد مي‌باشد. از تاليفات ابن حجر که بيشتر در علم حديث و تاريخ است مي‌توان به لسان الميزان و نيز فتح الباري اشاره کرد. وي در سال 852 ق در 79 سالگي درگذشت.

درگذشت « شاه شجاع»، فرمانرواي آل مظفر(786 ق)

اشاره:

شاه شجاع در نه سالگي قرآن را حفظ کرد. وي مردی شجاع و ديندار و پادشاهي فاضل، شاعر دوست و اديب پرور بود. خواجه حافظ شيرازي و عماد فقيه کرمانی از شعراي عصر این پادشاه هستند. شاه شجاع در شیراز مدفون است.

رحلت متکلم کبير « شيخ محمد جواد بلاغي» (1352 ق)

اشاره:

علامه محمد جواد بلاغي فرزند شيخ حسن در سال 1282 ق در نجف اشرف متولد شد. وي در محضر استاداني چون حاج آقارضا همداني، علامه سيّد محمد هندي، شيخ محمد طه نجف، ميرزا محمد تقی شیرازي و ملا محمد کاظم خراساني تلمذ نمود. علامه بلاغي همراه ميرزاي شیرازي در نهضت استقلال طلبي علماء عراق شرکت داشت. این شخصیت برجسته‌ي علمي هم‌چنين پایه‌گذار علم کلام نوین در حوزه‌ي علميه‌ي نجف بود. برخي از آثار علامه بلاغي عبارتند از:

الهدی الي دين المصطفي، آلاء الرحمن
في تفسير القرآن، التوحيد والتثالث، انوار الهدی و الرحله المدرسيه.
این عالم رباني در هفتاد سالگي در نجف اشرف درگذشت.

رویدادهای مهم 12 جولاي در گذر تاريخ

- * مرگ « الکساندر هميلتون» سياست‌مدار و نظريه‌پرداز امريکايي (1804م)
- * تولد « هنري ديويډ ثورو» فيلسوف و طبيعي دان امريکايي (1817م)
- * تولد « ويلبر رايت» يکي از مخترعان هواپيماي موتوردار (1868م) (ر.ک: 13 اوت)
- * تولد « يول فور» شاعر و نويسنده برجسته فرانسوي (1872م) (ر.ک: 22 آوريل)
- * مرگ خانم « مارگارت گرترود بل» اديب و مستشرق انگليسي (1926م)
- * انفجار هتل « ملک داود» در بيت المقدس توسط صهيونيست ها (1946 م)
- * روز ملي و استقلال « سائوتومه و پرنسيپ» از استعمار پرتغال (1975م)
- * روز ملي و استقلال « کريباتي» از استعمار انگلستان (1979م)